

Danielius Kleinas

NAUJOS GIESMIŲ KNYGOS

DEL PERŽEGNOJIMO¹ IR IŠLAIKYMO ŽEMĖS VAISIŲ

Ak Viešpatie, kurs tu čionai
Žadėjai iš malonės,
Bėdoj jog nori visadai²
Palinksmint tavo žmones,
Taipog ir duoną dienišką³
Draug su visokia pašalpa⁴
Visiems mielai duoti, –

Duok saulę, orą čystąjį
Ir rasą, šiltą lytų,
Jeib⁵ augtų vaisiūs žemiški⁵
Ir karštyj atsigytų⁷,
Kuriuos anksti irgi vėlai
Į žemę žmogus est⁸ rūpiai⁹
Ant tavo žodžio bėręs.

Nes be tavęs prapuol visa
Ir procė¹⁰, irgi darbas,
Jei nepalaimin arimą
Žegnonės tavo skarbas,
Jei sėkla nuog tavęs negaus
Dygt ir žaliuot, ir augt toliaus,
Jeib daug vaisių atneštų.

Ak Dieve, narse¹¹ nekorok,
Atleisk iš malonybės¹²,
Javelių dovaną saugok
Iš loskos ir gėrybės
Nuog emerų, šalnų, krušų,
Vėjų ir nuog žaibų didžių,
Kurie vaisius terioja.

Nuog didžio mus saugok karščio,
N'uzleisk per didę giedrą,
Jeib ar javų, ar kito ko
Nežeistų kokia vėtra,
Nei žemę per šlapiai laikyk, –
Per tavą meilę taip taisyk¹³,
Javams jeib skalsa¹⁴ būtų.

Žegnok nūn, ką rodai mumus

Iš žemės bagotingai¹³,
Ir tavo tu penėk visus
Sutvėrimus dosningai.
Tada tave liaupsins seni
Ir tėvai su vaikais visi,
Ir kas tur gyvą dvasią.

Tau tikim, Dieve amžinas,
Pristok¹⁶ mus su žegnone:
Žinai, koks mūsų reikalas,
Tu, nes valdai mus, Pone,
Ir mus valdysi taip toliaus,
Jog džiaugsimės tavim daugiau
Ir tavą girsim vardą.

Naujos... Giesmju Knygos... per M. Jona Rikowia... Karalaucuje... 1685, 448–451 psl.

¹ Palaiminimo; ² visada, vis; ³ kasdienę; ⁴ parama, pagalba; ⁵ idant, kad; ⁶ žemės vaisiai; ⁷ atgytų, atsigautų; ⁸ yra; ⁹ rūpestingai; ¹⁰ triūsas, darbas; ¹¹ rūstybėje, įniršime; ¹² malonės; ¹³ sutvarkyk; ¹⁴ klestėjimas, tarpimas; ¹⁵ gausiai, apščiai; ¹⁶ padėk, pagelbėk mums.

ČĖSE MARO, ARBA PAVIETROS

Ak Dieve, prisigrėžk¹ manęsp,
Malonę padarykiem²,
Nes mano trokšt širdis tavęsp, –
Sargyboje³ laikykiam⁴:
Didžių apimts esmi vargų,
Pagalbos nēr man nuo kitų,
Net⁵ nuo tavęsp, Pon', vieno.

Dūšėlė manip alpstanti,
Dvaselė vos kyboja,⁶
Širdis manyje kremtasi,
Daug rūpin⁷ ir dūmoja,
Bet niekur gauna⁸ pasilsėt.
O Dieve, teikis man padėt, –
Kitaip turėsiu grimzti⁹.

Aš būsiu, jei ne tu mane
Norėsi¹⁰ apsaugoti,
Kaip kurs¹¹ šią saulę šviesiąją
Palikt tur ir atstoti:
Su viena koja jau kape
Stoviu, o žmogaus nēr sviete,
Kurs pamitiest¹² galėtų,

Kaimynams kaip ir nuoboda¹³
Esmi dabar mieliems
Ir kaip baidyklė jau tikra
Pastojau¹⁴ aš saviesiems:
Mane kurs reg, tuoj mane lenk¹⁵
Ir veidą nuog manęs uždeng',
Kaip kad biauriai smirdėčiau.

Iš tolo man stov prieteliai,
Mane liep atsitraukti,
Tar: „Ko atbojame¹⁶ labai,
Negelbt¹⁷ pagalbos šaukti“.
Tikrai aš kaip koks kalinys,
Išeiti niekur negalįs
Neigi krutėt primanęs¹⁸.

Ak, loską, Viešpatie, daryk
Ir atmileisk¹⁹ kaltybes,
Pavietrą nuo manęs kraipyk²⁰
Ir išgąsčių baisybes
Po tava rodą²¹ man pašok²²,
Rūstybėje nemikorok²³
Tu, Tėve mūsų mielas!

Išvysk mane, o miels Dieve,
Maldele išklauskig!
Šioj bėdoje apgink mane
Ir ženklą man darykig,
Jeib būtų išmanyt kožnam²⁴,
Prapultis jog nerandąs tam,
Kursai tik' žodžiui tavo.

Bet aš to neprašau stačiai,
Tau nes reik pasiduoti, –
Kas man ger' būtų amžinai,
Tai teikis pilnavoti²⁵.
Kaip tu žinai, man gerdaryk,
Kaip nori, taip išmiklausyk²⁶,
Nes numanai geriausiai.

Dėl to tavim pasitikiu,
Kituomi nesigirsiu, –
Kiek čėse²⁷ aš tavęs lauksiu,
Ar būsiu gyvs ar mirsiu.
Po tava valia²⁸ man testoj²⁹ –
Tiek man gyvent, tiek mirt gilioj³⁰,
Nes Kristus atmipirko³¹.

Kadang nūn maną Jėzusą
Savimp, o Tėve mielas,
Turiu, kaip brangią dovaną,
Nieku aš verčiu sielas³²,
Prieš svieta piktą linksminuos,
Prieš smertį, velnią aš stengiuos, –
Išveržt negal man nieko.

Ką gi sutvertojs mans nūnai
Manip nor pilnavoti,
Tatai ir stosis man tikrai, –
Nenoriu abejoti.
Dūšele mano, būk linksma,
Tikėkis Dievu visada, –
Jis mielai gelbt savuosius!

Naujos... Giesmju Knygos... per M. Jona Rikowiq... Karalaucuje... 1685, 467–479 psl.

¹ Atsigrežk; ² padaryk man; ³ apsaugoje; ⁴ laikyk mane; ⁵ nebent; ⁶ vos bekruta; ⁷ rūpinasi; ⁸ niekur negauna; ⁹ grimzti į nusiminimą, neviltį; ¹⁰ jei tu mane nenorėsi; ¹¹ kaip tas, kurs; ¹² patiesti man; neaiški eilutės prasmė (gal: ištiesti man pagalbos ranką, padėti); ¹³ pasibjaurėjimas, grasumas; ¹⁴ tapau, pasidariau; ¹⁵ manęs lenkiasi, vengia; ¹⁶ vengiamo, bijome; ¹⁷ tam negelbsti, nepadedą; ¹⁸ išmanęs, sugebąs; ¹⁹ atleisk man; ²⁰ nukreipk; ²¹ tavo valia, sprendimu; ²² neaiški eilutė; ²³ nekorok manęs – nebausk manęs; ²⁴ kad kiekvienas suprastų, matytų; ²⁵ atlikti, padaryti; ²⁶ išklausk mane; ²⁷ visą laiką; ²⁸ pagal tavo valią; ²⁹ teesie, tebūna; ³⁰ reiškia; ³¹ atpirko mane; ³² sielvartus, širdgėlas.

Lietuvių literatūros chrestomatija, Vilnius, Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1957, p. 99–102.